

Špindlerovské noviny

ROČNÍK XXXI. - ČERVEN 2023 - ČÍSLO 6

Aktuální téma Parkoviště P2 versus centrum města Na místo konání Špindlerovské pouti se názory liší

Špindlerovské pouti, pod organizační taktovkou někdejší Osvětové besedy, se řadu let odehrávaly na několika jeho místech v centru města. Připomeňme, že pouťový guláš, připravený kuchaři hotelu VZ Bedřichov, byl zdarma vydáván za objektem městského kina. Pouťové stánky byly rozestý podél příjezdové silnice od bílého mostu po hotel Lomnice, kulturní program či vystoupení rozmanitých souborů a umělců probíhalo v parku za dnes neexistujícím objektem Špindlerův Mlýn. Harmonikáři, kouzelníci, klauni a další umělci se volně pohybovali po centru včetně mostu. Občerstvení zajišťované především Špindleráky, s lavicemi k posezení, bylo situováno u domu České pošty. Pouťové atrakce, kolotoče, houpačky, střílnice apod. měly své místo na parkovišti hotelu Centrál. Kočár tažený koňským spřežením, vezoucí Krakonoše s ošatkou sladkostí a dětskou družinou, jako symbol zahájení dvoudenní, resp. třídní pouťové akce, přijel a zastavil až „u kaštanu“.

V uplynulých letech byla Špindlerovská pouť přesunuta do prostoru parkoviště P2. Bylo tak rozhodnuto mj. proto, aby byla přemístěna z méně bezpečného centra, s rušivým automobilovým provozem na hlavní silnici, do prostředí bez aut. Při konání v centru museli policisté během soboty mezi davy lidí asistovat při omezení průjezdu automobilů a autobusů. Při poledním zahájení a příjezdu kočáru s Krakonošem a dětmi bylo nutné uzavření lokality. Po něm bylo zapotřebí zajistit bezpečnou dopravu s plynulým průjezdem komunikace.

Návrh na znovuvrácení pouti do historického centra předložili a doporučili členové komise cestovního ruchu, kultury a sportu, jako poradní orgán Rady města. Zdůraznili důvody, proč dějiště do centra zase vrátit. K tomu Jitka Hronešová, předsdkyně komise KCR, uvádí: „Špindlerovská pouť a její program jsou tradičním časem jak pro setkávání současných i minulých obyvatel, tak pro oživení programu příjezdějících návštěvníků a turistů. Z pohledu cestovního ruchu je asfaltová plocha nereprezentativní. Nemá žádný „genius loci“ (pozn.: soubor mimořádných vlastností a významů charakteristických pro určitou sídelní lokalitu, propojující neopakovatelným způsobem určité lidské dílo s určitým přírodním prostředím), nepředstavuje žádnou atraktivní kulisu, která by přinesla přidanou hodnotu zážitku z horského městečka, centra turismu. Uspořádání pouti v centru, kdy se lidé pohybují v těsné blízkosti Labe, v přírodním prostoru parků na obou jeho březích a poblíž typického špindlerovského Bílého mostu, by takový zážitek přineslo. Stejně tak pro setkávání „Špindleráků“ je centrum místo, kde se potkávali odjakživa. Jistě si rádi vzpomenou, jak randili v letním kině v amfiteátru, pod stromy v parku u Labe, koupali se v jednom z vodopádů v centru městečka, a ne ve vedru na asfaltové ploše.“

Dle shrnutí Jitky Hronešové se členové komise KCR tématem Špindlerovské pouti zabývali na řadě jednání a na plánovaném přesunu místa konání intenzivně pracovali. Nemalé úsilí

Ilustrační snímky ze Špindlerovských poutí.

Foto: -dp-

a čas řady lidí byly vynaloženy zbytečně, když zastupitelé rozhodli jinak. K tomu J. Hronešová doplňuje: „Jako členové komise KCR jsme vzali na vědomí rozhodnutí většiny členů městského zastupitelstva ohledně místa pořádání Špindlerovské pouti na parkovišti P2.“

K tématu, která lokalita je k akci, dle názoru některých určená především pro usedlíky, vhodnější, zastupitelé živě diskutovali. Změnu pro jubilejní 30. ročník neschválili. Upřednostnili konání na parkovišti P2, kde jsou účastníci spíše na jednom místě, v bezpečné lokalitě bez aut, v přímém kontaktu s děním na zastřešeném pódiu, těsně vedle občerstvení. Hosté poutě mají k dispozici sociální zařízení a velkokapacitní stan s lavicemi a stoly. Ten skýtá úkryt před nepřízní červnového počasí a pohodlně se pod jeho střechem vejdou všichni příchozí. V uplynulých letech by bez podobného úkrytu před přívalovým deštěm konání akce skončilo fiaskem.

-dp-

Okénko do historie 100 a 90 let špindlerovských plováren

Přestože byl Špindlerův Mlýn historicky zimním střediskem, již před 100 lety tu začalo organizované koupání, když v létě roku 1923 začala veřejnosti sloužit první plovárna. Těšila se pozornosti a zájmu široké veřejnosti. Jako vhodné místo byla nejdříve zvolena oblast „Hammerboden“. Nacházela se mezi silnicí a řekou Labe - naproti Tabulovým boudám. Přibližně tam, kde s největší pravděpodobností pracovala Donthova sklárna, později malá železárna neboli hamr. V současné době je zde umístěna benzinová čerpací stanice. V dobrém úmyslu posloužit městu, ale i z důvodu snadné dostupnosti, sáhli obecní radní vedle. Už při první velké průtrži mračen 2. července 1926 nad Sedmidolím, velká voda poškodila koupaliště, ale i sousední hřiště. Historie se opakovala i v roce 1930, kdy po deštích stoupla voda v přehradní nádrži natolik, že „Hammerboden“ zaplavila.

Plovárna na „Hammerboden“, pod Bedřichovem.

Historický snímek, archiv Špindlerovské noviny.

Rok Harrachů 2023

Hraběcí stopy po Špindlerově Mlýně a v jeho okolí 2. díl

Hrabě Jan Nepomuk Harrach (28. 11. 1828 - 12. 12. 1909) miloval Krkonoše. Jako hospodář, podnikatel, stoupenec českého státoprávního programu, aktivně působící při rozvoji českého kulturního i politického života, byl mimořádnou osobností našeho regionu. Je až neuvěřitelné, v kolika odvětvích, dílech a na kolika místech lze odkaz tohoto významného šlechtice a politika najít. Dodnes má pověst mecenáše a pravého kavalíra. Připomínáme stopy jeho působení v okolí Špindlerova Mlýna.

Pečoval o dobrý stav bud a modernizoval je

Připomeňme např. boudy U Dívčích lávek, restauraci a rozhlednu na Žalém nebo Labskou boudu. Roku 1877 od Josefa Schiera zakoupil Labskou boudu a provedl důkladnou přestavbu dosud jen jednoduchého stavení. Bouda musela být plně dohotovena do slavné exkurze roku 1879.

Rok po otevření cest a dokončení Labské boudy se turistice dostalo v německém prostředí pevné opory založením spolku Gebirgsverein für Böhmen přeměněným po čtyřech letech na Oesterreichischer Riesengebirgsverein (ORV).

Roku 1891 byl na Žalém na exponovaném místě za osobní přítomnosti hraběte Jana položen základní kámen železné vyhlídkové věže. Po dokončení bylo dílo předáno do péče Spolku ORV Quida Pohla. Železná konstrukce postavená bez povolení jilemnického okresního úřadu musela být jako nevyhovující a nebezpečná po necelé tři roky snesena. Snaha o sblížení obou národností přiměla Jana, aby v sousedství rozhledny vybudoval dřevěnou restauraci a světil jí do péče českému nájemci. Bezprostředně po rozebrání kovové rozhledny přikročil hrabě ke stavbě nové tentokrát kamenné věže, jež by po všech stránkách lépe vyhovovala turistickým potřebám. Jan ji nechal vybudovat vlastním nákladem podle projektu Josefa Pošepného a zajistil slavnostní otevření. Jednalo se o první kamennou rozhlednu v Krkonoších. Dodnes v téměř nezměněné podobě skýtá tisícům turistů jedinečné pohledy směrem na Špindlerův Mlýn, na hory i do vnitrozemí a vytváří krajinnou dominantu.

Zprac.-dp-

Plovárna v místech „Schöner Boden“ pod Medvědinem.

Historický snímek, archiv Špindlerovské noviny.

Nezbylo jiné řešení, než vyhledat vhodnější místo. Našli ho v bezpečnější vzdálenosti od nevyzpytatelného Labe, v horní části Špindlerova Mlýna, v místech kdysi nazývaných „Schöner Boden“. Stavba byla ukončena v rekordně krátké době. První koupání proběhlo uprostřed letní sezóny 20. července 1933, před 90 lety. Vedení obce se nezaleklo podnikatelského rizika, včetně úvěru ve výši půl milionu korun. Samostatný Bedřichov přispěl částkou 100 000 korun. Výstavba nového koupaliště byla nejdůležitější akcí 30. let minulého století. Bazén o rozměrech 50 x 33 metrů, svou velikostí, oddělením pro neplavce, šestatřiceti kabinami, skokanským můstkem a brouzdalištěm pro děti, byl v té době nejmodernějším v republice. Padesátimetrové plavecké dráhy se startovacími bloky umožňovaly pořádání oficiálních závodů v plavání. Kromě koupání nechyběla ani příležitost ke hře na čtyřech tenisových dvorcích, které v zimě sloužily k bruslení a lednímu hokeji. Na svou dobu měl bazén neobvyklou zvláštnost, zařízení na přehřívání vody, které čelilo případným rozmarům krátkého a chladného horského léta. Součástí areálu byl obytný dům pro správce plovárny a tenisových kurtů. Koupaliště, ale bez ohřevu vody, sloužilo ještě mnoho let po válce. Ve své době bylo bezpochyby největším, nejhezčím a nejmodernějším v severovýchodních Čechách.

Z podkladu Josefa Richtera zprac. -dp-

Bouda U Dívčích lávek.

Historický snímek, archiv Špindlerovské noviny.

Labská bouda.

Historický snímek, archiv Špindlerovské noviny.

Zprávy z radnice

Usnesení v plném znění z jednání rady a zastupitelstva města jsou veřejně přístupná na webových stránkách města www.spindleruvmlyn.org popř. prolinkem záložky „občan“ z webových stránek: www.mestospindleruvmlyn.cz

Pozvánka

Veřejné zasedání Zastupitelstva města Špindlerova Mlýna se koná v pondělí 19. června 2023 od 16.00 h. v zasedací síni MěÚ ve Špindlerově Mlýně. Jednání jsou veřejná, spoluobčané jsou zváni.

V rekreačním objektu Staré Splavy u Máchova jezera jsou volné termíny k rekreaci

Rekreační objekt Staré Splavy - Máchovo jezero.

Ilustrační snímky: I. Nocarová a J. Staruchová.

Obyvatelé Špindlerova Mlýna mají stále možnost pronájmu chaty ve vlastnictví města Špindlerův Mlýn ve Starých Splavech u Máchova jezera.

Ubytování je možné ve čtyřech třílůžkových pokojích, k dispozici je plně vybavená kuchyň, sprchový kout a dvě WC.

Podmínky ubytování a ceny za ubytování jsou uvedeny na internetových stránkách města Špindlerův Mlýn, www.mestospindleruvmlyn.cz (občan - kultura a sport), více informací na Správním odboru Městského úřadu ve Špindlerově Mlýně, telefon: 499 404 254 nebo 499 404 241.

V době uzávěrky Špindlerovských novin jsou ještě volné termíny na červenec a srpen 2023.

Irena Vrabcová, MěÚ Šp. Mlýn

Tři nové kontejnery na textil na stanovištích na tříděný odpad u Artexu, Jawy a na Labské

TextilEco **Novinka!**
NA TŘÍDĚNÍ TEXTILU MŮŽETE VYDĚLAT

textil-eco.cz

Ve Vašem okolí proběhla výměna kontejnerů za inovované

KDE JE NAJDETE? →

Nejbližší kontejnery a návod

1. Vyřídí

oděvy, obuv, doplňky, bytový textil, knihy

2. Zabal

balík max. velikost 39*33*67 cm

Nezapomeňte OZNAČIT!

3. Pošli

Doprava je ZDARMA, stačí online rezervovat nebo nám zavolej!

601 121 312

Jak balík rozbalíme, obratem tě odměníme eko-kredity na další nákup třeba i drogerie!

Akci Eko-výzva Vám přinášíme ve spolupráci s genesis-eshop.cz

Rubrika čtenářů Ptáme se starosty

Sdělení spoluobčanům

** V souladu s usnesením nabyt účinnosti návrh změny nového jednacího řádu městského zastupitelstva. Květnové hlasování již bylo archivováno a bude zveřejněno jmenovitě.

** Byla přednesena žádost Okresního soudu v Trutnově o oslovení občanů Špindlerova Mlýna, dle zákona o soudech a soudcích, s prosbou o výkon funkce soudního přisedícího v Trutnově. Podrobnosti jsou zveřejněny na webových stránkách www.mestospindleruvmlyn.cz. Zájemci se mohou přihlásit na MěÚ Šp. Mlýn.

** Zastupitelé zhlédli prezentaci záměru projektu „Revitalizace veřejného prostoru Špindlerova Mlýna“, kterou předložil Tourist Board Špindlerův Mlýn. Týká se zpracování nových laviček, odpadkových košů, navigačního systému, autobusových zastávek apod.

** Městský úřad Špindlerův Mlýn uspěl při dvoudenním auditu kontroly hospodaření, finančních toků, zveřejňovaných záměrů s pohybem obecního majetku apod. bez závažných pochybení.

** Zastupitelé se zabývali omezením automobilové dopravy na silnici vedoucí na Špindlerovu budou. Město připraví systémové řešení a začne regulovat vjezd do těchto míst.

** Do poloviny června bude na silničních asfaltových plochách obnoveno značení pěších přechodů, krajnic apod.

** Služby města Špindlerův Mlýn v dohledné době zkulturní a uklidí pozemek za areálem u řeky Labe tak, aby nebyl odvrácenou tvář střediska, tak jako doposud.

Martin Jandura, starosta

Veřejně prospěšné projekty vznikají „z pera“ Tourist Board

Tourist Board jako společný jmenovatel Města Špindlerův Mlýn, Skiareálu Šp. Mlýn a podnikatelů vznikl z iniciativy Města. To vložilo důvěru do výkonné platformy týmu nadšených a schopných lidí, kteří se dlouhodobě pracovně pohybují v cestovním ruchu. Své poznání, invence, nápady, zkušenosti či přejaté vzory se snaží aplikovat ve Špindlerově Mlýně.

Členové Tourist Board chtějí zastupitelům a spoluobčanům, resp. čtenářům Špindlerovských novin, představit další výsledky svého snažení. Ty prozatím nejsou zřejmě navenek. Jedná se o práce přípravné, analytické, projektové. Jedním z připravovaných projektů je například:

Pěší a cyklostezka v těsné blízkosti komunikace nad Labskou přehradou

„Bezpečně spojit komunikaci mezi sídlištní aglomerací na Bedřichově a Labskou je mnohaletým plánem, který zatím nemá řešení. Nikdo neřešil, zdali je projekt z hlediska majetkoprávních vztahů reálný. Výsledek zjištění nabízí studie proveditelnosti, zadaná ke zpracování Tourist Boardem a financovaná z jeho společných peněz.“

Po konzultacích s dotčenými organizacemi (Povodí Labe, Správa KRNP, Správa a údržba silnic apod.) ze studie proveditelnosti vyplývá, že řešení bezpečně pěší a pojezdové stezky, jako odděleného pásu od veřejné komunikace nad Labskou přehradou, kde je počítáno např. i s vyhlídkami na vodní plochu přehradu, je možné. A to je pro nás velmi dobrá zpráva.

Podobný projekt už kdysi existoval, ale nikdy nepokročil a zůstal komunikací vyznačeným pásem pro pěší a cyklo už není na pořadu dne. „uvádí Jitka Hronešová. „Varianta stezky nad Labskou přehradou v těsné blízkosti silnice je ta správná. Tourist Board předá zpracovanou studii proveditelnosti Městu. Dalšími kroky je projektová dokumentace, ale především získání financí. Je to běh na dlouhou trať. Nechceme však, aby byl projekt odložen do šuplíku, chceme obecní souhlas a budeme hledat finance v rozvojových dotacích titulech. Bavíme se sice o horizontu výhledu desetiletí, ale cíl bezpečně spojit Bedřichov a Labskou je u frekventované komunikace na místě.“

„S propojením Bedřichova a Labské

souvisí také „zokruhování“ okolo celé Labské přehradu,“ charakterizuje Hynek Dvořák. „Jednotlivé kroky do sebe postupně zapadají, především v souvislosti se změnami v centru města, s projektem propojení Skiareálu u P1 a změnami v Územním plánu. Využití území z centra za hotelem Hradec je připraveno, počítá se s plochou od Hromovky k parkovišti P1, trasou, která vede z kopce.“

Hudební a kulturní zastavení

Tak jak bylo v nedávné době ve Špindlerově Mlýně běžné, dnes chybí pravidelné kulturní a hudební produkce. Pro nadcházející letní sezonu Tourist Board inicioval letní hudební program, tzv. Špindlerův Mlýn UNPLUGGED - léto 2023 (hudební koncerty bez použití nebo s omezeným použitím elektrických a elektronických nástrojů).

Tourist Board vlastním nákladem upřadá pět komorních hudebních zastavení k „otestování“ zájmu veřejnosti. Termíny některých koncertů souvisí s dalšími akcemi v místě pořádanými. V květnu to byl úklidový „Zelený Špindl“, v červnu výstava fotografií ve Skiareálu Sv. Petr apod. Program Špindlerův Mlýn UNPLUGGED - léto 2023 je formou letáčku vložen ve Šp. novinách. **K tomu Hynek Dvořák uvádí:** „V rámci projektu revitalizace prostoru by mělo vzniknout naproti podniku Elán menší zastřešené pódium s lavičkami, vybavené přívodem elektrické energie a další nutnou technikou, vhodnou pro veřejné produkce komornějšího charakteru. Doposud je složitě stále znovu a znovu řešit stavbu pódia a přívod elektriny apod.“

Jitka Hronešová doplňuje: „Záměr by mělo sloužit i jako odpočinkové místo, lákající a vhodné i k běžnému zastavení a posezení během dne.“

Kulturní program máme vymyšlen tak, aby hudební produkce vyplnila čas, kdy se ve městě nic neděje. Věříme, že zakládáme tradici, která potěší místní obyvatele i hosty střediska.“

Série letních komorních koncertů by měla ve Špindlerově Mlýně na jeho různých místech, především v jeho centru, probíhat v dalších letech pravidelně.

Kalendář akcí pro všechny

Kalendář akcí pro všechny i další zájemci dovedli o tom, co se kde a kdy ve Špindlerově Mlýně děje, členové Tourist Board připravují společnou platformu pro všechny organizátory a pořadatele.

Jak uvádí dvouhlasně Jitka Hronešová s Hynekem Dvořákem, koná se během roku, a v zimní sezoně zvláště, ve Špindlerově Mlýně řada divácky atraktivních akcí. Ne vždy se podaří spojit s organizátory tak, aby byly zpopularizovány, a případní diváci přizváni. Ne vždy si však pořadatel zveřejnění přeje. V několika objektech ve městě jsou připravovány např. veřejné gastronomické a další zajímavé programy, jinde je spontánně bez tradice uspořádáno zajímavé setkání apod.

„Chceme zavést při webovém portálu jednu informační platformu pro všechny. Kdo se bude chtít připojit a akci zviditelnit, bude mít možnost. Na ní zájemci naleznou vše, co se na území Špindlerova Mlýna odehrává. V té souvislosti uvažujeme o úpravě celého webu, aby byl uživatelsky jednoduchý, srozumitelný, snadný a hezký,“ představuje Jitka Hronešová a Hynek Dvořák doplňuje: „Pro příští zimní sezonu by měl být připraven nový veřejný portál, pojmenujeme ho Kalendář, společný pro město, podnikatele i skiareál. Přístup do něj budou mít všichni, kteří budou mít zájem. Vždy bude v Kalendáři uveden konkrétní organizátor či pořadatel. Pro zveřejnění je důležité, aby byl program na úrovni a za jeho průběh odpovídala konkrétní osoba. Cílem je propojit aktivitu města, skiareálu a podnikatelů, aby vstoupily do povědomí široké veřejnosti a diváci se jich mohli účastnit. Až bude Kalendář akcí zpracován, přístupové kódy pro vkládání ziskání zájemci přes Turistické informační centrum nebo přes Tourist Board. Budeme čtenáře informovat,“ uzavřel H. Dvořák.

55 let časopisu Krkonoše - Jizerské hory (1968 - 2023)

Jistě znáte regionální měsíčník o přírodě a lidech Krkonoše - Jizerské hory. Po celou dobu existence je vydáván Správou Krkonošského národního parku. První číslo stvořil dvoučlenný tým - šéfredaktor a zároveň grafik Jiří Sehnal a jeho zástupce Miroslav Hladík ze Špindlerova Mlýna.

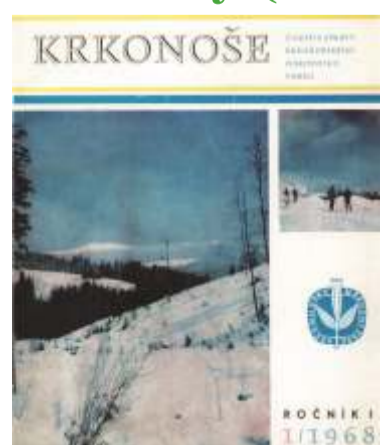
Následně v redakční radě zasedli vedle Josefa Fanty a Vladimíra Šatného (otců zakladatelů KRNP), Miloslav Bartoš (historik), Jan Čerovský (ekolog, člen rady Světového svazu ochrany přírody IUCN), Otokar Štětka (náčelník krkonošské horské služby), Marie Kubátová (spisovatelka).

Populárně naučný časopis trvale zpřístupňuje vědecké poznatky o přírodě hor, informuje o činnosti Správy KR-

NAP, o historii, kultuře a osobnostech regionu. Pravidelnou součástí jsou rozhovory, nejenom s pamětníky, čtenářské soutěže, zajímavosti a tipy na výlety, příběhy horské služby Krkonoše. Nedílnou součástí je blok článků z Jizerských hor a jejich podhůří i informace z polských Krkonoš. Mimořádnou tvář časopisu vykrešlují krajinářské fotografie předních autorů.

Aby byly kvalitní informace z časopisu Krkonoše - Jizerské hory dostupné, má web www.krkonoše.krnapp.cz rejstřík obsahující statisíce údajů o člancích od roku 1968, plně texty článků od jara 2003. V současnosti se jedná o jeden z nejstarších nepřetržitě vydávaných titulů podobného zaměření.

Zdroj KRNP, zprac -dp-

První „titulka“ časopisu.

Scan -dp-

První číslo vlastivědného časopisu o Krkonoších a Podkrkonoší začala Správa KRNP připravovat před pětadesáti lety jako čtvrtletník o 32 černobílých stranách v barevné obálce. Od r. 1978 vychází jako měsíčník, od roku 1995 částečně barevný, v roce 2002 byly přibrány Jizerské hory. Od roku 2006 obsahuje 52 plně barevných stran včetně obálky. Na snímku je titulní stránka zela prvního čísla, které připravili Jiří Sehnal a Miroslav Hladík ze Svatého Petra, člen horské služby, kterého možná někteří špindlerovští čtenáři osobně znali nebo pamatují. Zajímavé, populárně naučné čtení si můžete zajistit formou předplatného časopisu. Je možné ho objednat na: predplatne@krnap.cz

-dp-

30 let Špindlerovských poutí (1993 - 2023)

V rámci oslav 200. výročí založení Špindlerova Mlýna, před třiceti lety, byla založena tradice Špindlerovských poutí. Trvá dodnes. Osobností, která se o programovou náplň a realizaci akce zasadila, dlouhodobě organizátorsky i pořadatelsky pod „hlavičkou“ Osvětové besedy starala, byla paní učitelka Milada Odvárková.

Připomeňme paní Miladu a Osvětovou besedu

Paní Milada přišla do Špindlerova Mlýna v roce 1954. Již v té době stála u zrodu dobrovolného sdružení lidové umělecké tvořivosti.

Spolu s dalšími vrstevníky se sedm let scházeli v někdejší budově Špindlerův Mlýn, která už neexistuje, v sídle městského kina, a připravovali kulturně společenské dění ve městě.

Spolupracovali např. při plesech v hotelech Palace (bývalá zotavovna ROH Dukla), hotel Grand (později zotavovna ROH 9. květen). I v dalších zotavovných tančili Českou besedu, organizovali módní přehlídky, setkání s osobnostmi v pořadu „Křeslo pro hosta“, ale také estrády či večery poezie.

Velmi zdařilou byla „Volba Miss Labe“. Nebyla to žádná „sranda ani hurá akce“, ale ve vši vážnosti připravený společenský večer. Zúčastnily se a soutěžily ty nejhezčí dívky z měst na toku Labe v republice. Vítězkou se stala rodačka ze Špindlerova Mlýna paní Dana Skálová z rodiny Braunových.

Milada Odvárková na období plné kultury a setkávání velmi ráda vzpomíná a věří, že podobně vzpomínají všichni,

kteří se zapojovali, účinkovali nebo jinak pomáhali.

Paní učitelka Milada při špindlerovské základní škole vedla recitační soubor, který pětkrát zvítězil v ústředních kolech soutěží poezie. Ještě mnoho let poté ji žáci na třídních srazích vítali citováním Erbenova „Vodníka“ nebo Maryčky Magdonové.

Když po šesti letech ředitelování ve špindlerovské základní škole odešla do důchodu, volný čas maximálně věnovala Osvětové besedě.

Měsíčně pravidelně připravovala pět rozmanitých kulturních akcí, mezi nimiž se opakoval zájezd pro dospělé do divadel po celé republice, zájezd do divadel s představeními pro děti, poznávací i nákupní výlet do Polska, večerní představení v hotelu VZ Bedřichov, proměnné koncerty dechových hudeb a další pořady.

Město Špindlerův Mlýn z rozpočtu Osvětovou besedu finančně podporovalo.

Velký podíl na pestrosti programů, a především cenách zájezdů a vstupného pro děti, měli místní sponzoři -

špindlerovští podnikatelé, z nich někteří bývalí žáci Milady Odvárkové. Přispívali nemalými finančními částkami nebo službami napomáhali ke zdárné realizaci každoročního poutového zastavení.

Vedení hotelu VZB bylo vstřícné k potřebám místní kultury. Zapojovalo se do příprav i náplně programu, např. tradičním poutovým gulášem zdarma. Víkendové zastavení se Špindlerovskou poutí vždy zahajoval páteční tradiční poutový běh do vrchu „Malá cena Špindlerova Mlýna“, četné zastoupení širokým spektrem věkových kategorií startujících od úplně nejmenších. Závodníci, pod pořadatelskou taktovkou Ivo Brunclíka, za vydatné pomoci širokého kolektivu místních přátel, měli zázemí k převlékání i k organizačním záležitostem v hotelu Špindlerův Mlýn.

Hostem večerních hudebních produkcí na náměstí u hotelu Eden bývala mj. místní kapela „Kozí bobky“ a mnohé další. V sobotní brzký ranní čas přijeli stánkaři. Hlavní program začínal v poledních hodinách příjezdem Krakono-

š a v kostýmech oděných dětí, sedících v kočáře taženém koňmi. Následovala odpolední bohatá programová nabídka. Každoročně byla sestavena z místních i přespolních aktérů. Patřil mezi ně historický šerm, mažoretky, pouliční kapely, divadla, kouzelníci, akrobaté, bříšníci, tanečnice, dudáci, ukázky bojových umění, výcvik psů, dravců. Své místo a čas vystoupení měly tradičně domácí FS Špindleráček, děti z kroužku aerobiku a gymnastiky. Chutné občerstvení, zajišťované především místními usedlíky, bylo k dispozici během konání celé akce. Večerní program završila poutová veselice a ohňostroj. Nedělní dopoledne v kos-

tele sv. Petra s poutní Mší svatou, občasným vystoupením vrchlabského chrámového sboru, v odpoledních hodinách proměnné koncerty dechových hudeb z blízkého i vzdálenějšího okolí. Součástí kulisy poutové atmosféry vytvářely rozmanité atrakce, kolotoče, houpačky a stánkaři s pestrou nabídkou zboží. Zábavné poutové atrakce zůstávaly i při začátku letních prázdnin. Jak v závěru vzpomínání uvádí paní Milada Odvárková: „Špindlerovská pout' u příležitosti svátku sv. Petra otvírala náruč k zážitkům přicházejících dvouměsíčních letních prázdnin, a tak se děti těšily dvojnásob.“

-dp-

Ilustrační snímky ze Špindlerovských poutí.

Foto: -dp-

Biskupova vyhlídka, hotel Krakonoš a Villa Czernin ve Špindlerově Mlýně

Uběhlo už 190 let od narození a 115 let od úmrtí hraběnky Aloisie, zvané Luisy Czernin - Morzinové (1832 - 1907), dcery hraběte Rudolfa Morzina. Díky ní má Špindlerův Mlýn nedaleko horní budovy základní školy besídku (altánek) tzv. Biskupovu vyhlídku. Aktivitu Luisy ve Špindlerově Mlýně byly ještě pestřejší.

Hraběnka Aloisie byla poslední z rodu Morzinů, který ve Vrchlabí a středních Krkonoších působil od roku 1635. Aby se jméno neztratilo, požádala císaře Františka Josefa I. o připojení svého rodu ke jménu manžela Hermanna Czernina. Tím vznikla šlechtická větev Czernin-Morzin, rozhodnutím císaře ovšem platná pouze pro nejstaršího následníka a ve spojitosti s krkonošským panstvím Vrchlabí a Maršov. Správu obou velkostatků držela pevně v rukou hraběnka Aloisie zvaná Luisa. Jen během let 1881 - 1901 investovala přes tři miliony zlatých (k dnešku účtyhodných cca 480 milionů korun). Pro přehled a poučení pokračovatelů rodu založila roku 1895 pamětní knihu, ve které vlastní rukou popsalala své hlavní stavební a investiční počiny.

Pamětní kniha a další cenné dokumenty byly poskytnuty ke studiu neziskové organizaci Paměť Krkonoš se sídlem v Horním Maršově. Jak uvedl její zakladatel Pavel Klimeš, dnes už ví, že mezi těmi všemi investicemi se hraběnka Aloisie nejvíce rozplývala nad stavbou někdejší letní Villy Czernin ve Špindlerově Mlýně.

Hotel Krakonoš jí nepřiřadil k srdci
Zimy rodina trávila v Morzinském paláci v Nerudově ulici v Praze. V létě na zámku ve Vrchlabí, ale jak se svěčila

pamětní knize, jejím snem byl už dlouho dům v právě vznikajícím letovisku Spindelmühle. Nechala se umluvit vlastními úředníky, a místo malého domu postavila na pozemku panství hotel Krakonoš se čtyřiceti pokoji. Po zahájení provozu v létě 1888 jedno apartmá zabrala pro sebe, ale nedopadlo to dobře. V pamětní knize zapsala: „Nejprve jsem se snažila sama sebe přesvědčit, že jsem tam spokojená. Ale více a více jsem si musela začít přiznávat, že to byla závažná chyba chtít spojit dva účely, které se prostě sjednotit nedaly. Cítila jsem se ve svém omezeném, horském bytí na jižní straně nepřijemně a stísněně a začal mě otravovat nadbytek hostů v domě, na verandě, všechn ten hluk a neklid a s tím přicházející riziko požáru. Postupně se můj zdejší pobyt uprostřed léta, které pro mě bylo nejprospěšnější, stal nesnesitelným... V hlavě jsem opět nosila plán na svoji malou vilu!“

Nová vila „zkrášlila podzim života“
Hraběnka Aloisie koupila sousední pozemek, který kdysi patřil morzinskému panství a zanikla tu chalupa. Proto vila převzala nízké číslo popisné 36. Stavba začala zřízením kamenného suterénu a úpravou pozemku v létě roku 1892. Další rok tesaři z masivních trámů provedli roubení ve dvou patrech a nad tím

Hotel Krakonoš.

Archív ŠN. Hotel Krakonoš.

Archív ŠN.

vztyčili krov s obytným polopatrem. Střechu pokryl štípaný šindel. V roce 1894 stavba kvůli renovaci zámku Vrchlabí úplně stála. O rok později mohla tehdy třiašedesátiletá hraběnka do pamětní knihy zapsat: „Na jaře 1895 byla dokončena tato má nejdražší malá stavba zevnitř i zvenčí, včetně kompletního vybavení a uspořádání. V srpnu jsem poprvé pobývala v novém drahém domově a užívala si překrásnou stavbu, okouzující umístění a mimořádně pohodlné a útulné zařízení Villy Czernin, která podstatnou měrou posloužila ke zkrášlení pozdních let mého života!“

Ve štítu otevřeného rizalitu s vyřezávanými prvky byl hrabčecí korunou spojený czerninský a morzinský erb. Aloisie zaplatila v přepočtu na dnešek přes 630 tisíc korun a vilu užívala dvanáct let až do své smrti v červenci roku

1907. Už předtím postupně přebíral správu panství jediný syn Rudolf Czernin-Morzin a vilu využíval hlavně v lovecké sezoně. Pobývali tu i jeho lovečtí hosté, na jedné fotografii ze září 1905 je před vilou zachycen princ Josef Ferdinand Lobkowicz s uloveným kapitálním jelenem osmnáctáčkem. O pobytech nejstaršího vnuka Rudolfa II. nejsou zprávy, zato pravnuke hraběnky dědic krkonošského majetku Jaromír Czernin-Morzin se na tehdy nezastavěné stráni u vily naučil lyžovat. Poslední rodový majitel hotelu Krakonoš a Villy Czernin mezi těmito domy uspořádal v zimě 1933 závod ve slalomu. Nejspíš vyhrál místní lyžařský olympionik Willy Mohwald, který si později vzal za manželku Jaromírovu mladší sestru a také dobrou lyžařku Eleonoru zvanou Elinor. Měli spolu největší sportovní obchod ve Špindlerově Mlýně, dnes přestavěný na hotel Grand. Jaromír s manželkou Martou a jejich hosté využívali saňový vlek vyvážející lyžaře k horní škole. Jistě netušili, že oblíbený dům hraběnky Aloisie jednou bude tréninkovou základnou první české olympijské vítězky v alpském lyžování.

Smutný konec mimořádného stavení
Po válce byla konfiskovaná dřevěná vila známá pod jménem Švýcarský dům, stejně jako další zabavené domy, nejprve novými osadníky vyrabována. Když ji později získal státní podnik Vertex, nezbylo už z původního vybavení nic. Místnosti provizorně rozdělené na komůrky zaplnilo neuvěřitelných 50 lůžek. Výjimečný dům za-

chránili Zuzana a Janek Ledečtí. V letech 1998 - 2000 provedli nákladnou rekonstrukci, snažili se co nejvíce přiblížit interiéru původnímu pojetí. Švýcarskému domu vdechli nový život.

Když se Ester Ledecká, vyrůstající ve vile od svých pěti let, začala prosazovat na snowboardu a pak na lyžích ve světové špičce, přesunula rodina tréninkovou základnu do Alp. Vilu ve Špindlerově Mlýně Ledečtí prodali s ujistěním nového majitele, že o ni bude náležitě pečovat. Byli v šoku, když poznali, že šlo jen o získání stavební parcely na hezkém místě. Nový majitel vilu zbořil. Rozzebraná dřevěná konstrukce je prý „někde složena“, ale ve skutečnosti z výjimečné Villy Czernin zbyl jen její příběh. Nebude zde tabulka se zlatým písmem: „Zde vyrůstala olympijská vítězka Ester Ledecká.“

Z podkladů Pavla Klimeše, Veselý Výlet, zprac. -dp-

Původní šlechtické sídlo Villa Czernin nebylo památkově chráněné. Fotografie jsou pořízeny těsně před rozebráním objektu. Foto: -dp-

Jediné, co zůstalo, je altánek Biskupova vyhlídka. Foto -dp-

Kultura a volný čas

17. 6. 2023, od 14.00 hod. **ŠPINDL UNPLUGGED**, Skiareál Svatý Petr Další hudební vystoupení ze série odpoledních koncertů Špindl Unplugged. Tentokrát se můžeme těšit na koncert zpěváka Jakuba Ondry.

23. - 25. 6. 2023, **ŠPINDLEROVSKÁ POUŤ**, P2 Hromovka

Letos slavíme již 30. ročník tradiční krkonošské pouťi.

Bohatý víkendový program začíná v pátek **Pouťovým během do vrchu** z centra města k místní vodárně. Hudební nadšenci se mohou přesunout na P2, kde proběhne koncert kapely **Bandor** a headlineru pátečního večera, kapely **DIVOKEJ BILL Revival**.

Slavnostní zahájení pouťi je v sobotu ve 13.00 hod. Poté poběží zábava až do nočních hodin. Těšit se můžete na FS Špindleráček, na gymnastická a taneční vystoupení, program pro děti a spoustu skvělé muziky. Nebude chybět spanilá jízda kočáru s koňským spřežením a **příjezd Krakonoše** a mnoho dalšího. V neděli od 14.00 hod. proběhne Mše svatá v kostele sv. Petra a vysvěcení nového kříže v kolumbáriu. Vstupné zdarma. Přijďte se užít víkend plný zábavy ve Špindlerově Mlýně. www.mestospindleruvmlyn.cz

30. ročník tradiční krkonošské pouťi
ŠPINDLEROVSKÁ POUŤ
PÁTEK - SOBOTA - NEDĚLE
23. - 25. 6. 2023
Špindlerův Mlýn, Parkoviště P2 - Hromovka

PÁTEK 23. 6.
16.00 Pouťový běh do vrchu start závodu v centru města
18.00 Bandor
20.00 **DIVOKEJ BILL Revival**
SOBOTA 24. 6.
13.00 Slavnostní zahájení pouťi
13.10 Špindleráček folklorní soubor
14.00 Gymnastika & aerobik
15.00 Spanilá jízda a příjezd kočáru s KRAKONOŠEM
15.15 Gábina & Katka interaktivní představení pro děti
16.30 **PÍSKOMIL SE VRACÍ**
18.00 ŠAFA s kapelou
20.00 **NEBE**
22.00 One & Half
NEDĚLE 25. 6.
14.00 Mše svatá ke cti sv. Petra v kostele sv. Petra Špindlerův Mlýn
VYSVĚCENÍ KŘÍŽE v kolumbáriu
DOPROVODNÝ PROGRAM
Pouťové atrakce, stánky s pouťovými a farmaceutickými výrobky, bohatá nabídka nápojů a občerstvení, speciální okružní jízda na lanovce ve sv. Petru: „pouťové labuť“ a mnoho dalšího...
VSTUPNÉ ZDARMA

www.mestospindleruvmlyn.cz

HORSKÁ SLUŽBA V ČASE
VÝSTAVA HISTORICKÝCH I NOVODOBÝCH FOTOGRAFIÍ
17. 6. - 1. 10. 2023
Depo dlezná stanice lanovky Innogy line ve Svatém Petru

17. 6. 2023 - Den s Horskou službou, Skiareál Sv. Petr

Ukázky zásahů Horské služby a unikátní výstava mapující práci HS od jejího založení až do současnosti. Výstava potrvá do 1. 10. 2023.

Sylvie Dlouhá, vedoucí odboru CRKS, Město Špindlerův Mlýn

Krakonoš očima dětí

V červnu si můžete v městské knihovně, vždy v čase otevírací doby knihovny, prohlédnout výtvarné práce dětí z Dětské ozdravovny ve Svatém Petru - vítězné kresby z dlouhodobé výtvarné soutěže „Namaluj Krakonoše“. Věříme, že se vám kresby dětí budou líbit a těšíme se na vaši návštěvu.

Naděžda Žaludová, učitelka ZŠ při ozdravovně Svatý Petr

Poděkování za blahopřání ke Dni matek

Chtěla bych poděkovat panu starostovi Martinu Jandurovi a Komisi pro občanské záležitosti za hezkou gratulaci a krásnou kytičku ke Dni matek. Moc potěší, že v dnešní složitě době se myslí na staré občany. Za vaši obětavost patří uznání.

Eva Kroulíková

Klub seniorů oznamuje Zájezd za F. L. Věkem - 15. 6. 2023

Prohlídka rodného domu, prohlídka Dobrušky, zámku Opočno. Podle času se otevírá možnost zajet do Nového Města nad Metují. Odjezd v 8.00 hodin od tabule na Bedřichově, pak od pošty ve Šp. Mlýně, ve Vrchlabí v 8.30 hodin u pivovaru. Platí se v autobusu: členové Klubu seniorů 200 Kč, další zájemci 300 Kč.

Hudební divadlo Karlín - muzikál „Anděl Páně“

Představení se koná v neděli 29. 10. 2023, odpolední představení od 15.00 hod. Členové Klubu seniorů 500,- Kč, event. další zájemci 790,- Kč. (přednost mají členové Klubu a Špindleráci). Předběžné přihlášky u L. Pokorné, tel.: 605 924 349.

Platit se bude předem na schůzi výboru KS v městské knihovně ve středu 6. září a ve středu 11. října 2023 vždy od 13 do 14 hodin. Kdo nebude mít dosud zapláceno, vyzveme náhradníky. Odjezd v 8.00 hodin od tabule na Bedřichově, od pošty, event. z Vrchlabí u pivovaru. Na září připravujeme zájezd do Hronova a Dobrušky. Sledujte Špindlerovské noviny.

Libuše Pokorná - Za Klub seniorů

Poděkování za desetiletí realizace Špindlerovských poutí

V posledních 10 letech Špindlerovskou pouť připravuje Odbor cestovního ruchu, kultury a sportu a Turistické informační centrum při MěÚ Šp. Mlýn, paní Sylvie Dlouhá a paní Erika Mixová. Společně s dalšími kolegy z městské policie, Města a Služeb města Špindlerův Mlýn, špindlerovských hasičů a v posledním roce i z Tourist Boardu Špindl. Mlýn, kteří mají na starosti jak náročnou přípravou, organizační i realizační náplň, děkujeme.

Od nás všech místních obyvatel, návštěvníků, náhodných hostů, kteří se na Špindlerovských poutích bavíme, potkáváme, tančíme, veselíme, patří celému týmu poděkování.

Patnáctá Noc kostelů

Srdečně Vás zveme na jubilejní 15. ročník oblíbené akce Noc kostelů, která letos proběhne v pátek 2. 6. 2023 od 19.00 do 21.00 h. ve špindlerovském kostele sv. Petra. Hlavní myšlenkou bylo tento rok zapojit co nejvíce místních dětí včetně těch, které studují hru na nástroj v ZUŠ Karla Halíře ve Vrchlabí. Můžete se tedy těšit na následující program:

19.00 h. vystoupení špindlerovských dětí - Jan Vais (klávesy), Tomáš Kyrián (zpěv v doprovodu Renaty Rollerové), Antonín Kyrián (saxofon)

19.40 h. varhanní koncert Lukáše Kuřika

20.15 h. komentovaná prohlídka kostela

20.45 h. společná modlitba

Jako vždy na návštěvníky Noci kostelů čeká od 19.45 h. připravené ohniště s možností opékání buřtů, které budou k dispozici na místě. Těšíme se na Vás!

Špindlerovští farníci

Špindláci jedou lanovkou na hory za 10 Kč i letos

Privítali jsme letní sezónu, a s ní začíná čas výletů, hřebenových túr nebo klidně jen pěkného posezení na vrcholcích Krkonoš. Lanovka svůj denní provoz zahajuje v 9.00 ráno a končí podle toho, o jaký den a měsíc se jedná. Aktuální provoz lanovek najdete vždy na www.skiareal.cz

Stejně jako v minulých letech bude i letos platit zvýhodněná nabídka naší společnosti Melida a. s. pro všechny místní občany Špindlerova Mlýna. Cena jízdenky tam i zpět zůstává symbolických 10 Kč a bude ji možné zakoupit od 13.00 hodin.

Tuto speciální jízdenku tam i zpět bude možné zakoupit a využít střídavě na lanovkách: Medvědin v úterý a innogy line Svatý Petr v neděli. Vždy v čase od 13.00 do konce provozu. Přesná data najdete níže.

Medvědin:

30. 5., 13. 6., 27. 6., 11. 7., 25. 7., 8. 8., 22. 8., 5. 9., 19. 9., atd. v závislosti na aktuálním provozu do konce letní sezóny.

Svatý Petr:

11. 6., 25. 6., 9. 7., 23. 7., 6. 8., 20. 8., 3. 9., 17. 9., atd. v závislosti na aktuálním provozu do konce letní sezóny.

Nabídka platí pro osoby s trvalým pobytem ve Špindlerově Mlýně, které se na pokladně prokážou platným OP či jiným platným dokladem prokazujícím trvalé bydliště a pro děti navštěvující ZŠ a MŠ ve Špindlerově Mlýně. Děti do 15 let mohou jízdenku koupit pouze v doprovodu dospělých. Jízdenka bude na pokladně vydána na vratnou čipovou kartu za zálohu 50 Kč.

Přejeme všem hezké léto!

Ing. René Hroneš, ředitel Skiareálu Špindlerův Mlýn

ORLEN Summer Opening
sobota 10. 6. 2023

RODINNÝ DEN NA HORÁCH
MEDVĚDÍN - HORNÍ STANICE

10:30 - 11:30 **Zuza a Mamut Zuzák** pohádkové vystoupení pro děti
13:00 - 16:00 **Bubbleshow.cz** bublinová dílna s workshopem
14:30 - 16:00 **Grepý** koncert krkonošské kapely

PO CELÝ DEN
• Malování na oblíbené MÍ-ŠA • Skákací hrad
• Dětské Medvčankovo hřiště s novou trampolínou
• Maskot Špindlman • Grilování na terase

JÍZDENKA za 1 Kč PRO VŠECHNY DO 18 LET

Změna programu pořadatelem vyhrazena. www.skiareal.cz

Navštivte terapeutickou zahradu

Diakonie ČCE - středisko Světlo ve Vrchlabí otevřelo terapeutickou zahradu pro klienty i veřejnost. „Zahrada vznikala a rozšiřovala se do současné podoby několik let. Je místem, kde se setkávají lidé s handicapem a lidé ze sousedství. Vzájemně se obohacují při odpočinku, hrách na hřišti a kulturních akcích,“ říká Daniela Rejzková z Diakonie Vrchlabí. Klienti střediska Světlo o zahradu pečují a pěstují v ní zeleninu. Do podzimu bude sloužit jako další městský park.

Zahradu naleznete na křižovatce ulic Chelčického a Českých bratří ve Vrchlabí. Zajděte si i vy odpočinout do přírody v centru města.

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

-dp-

Pozvánka

Rybářský spolek Špindlerův Mlýn ve spolupráci s Povodím Labe, státní podnik pořádají v sobotu 1. 7. 2023

rybářské závody na přehradě Labská Špindlerův Mlýn.

Sraz účastníků v 8.30 hodin - evidence soutěžících.

Startovní 300 Kč/osoba, děti do 15 let zdarma.

Zahájení závodu v 9 hodin ukončení ve 14 hodin.

Občerstvení a ceny zajištěny

Milan Pavlík za Rybářský spolek Špindlerův Mlýn

INZERCE

Pronajmu byt 2+kk

ve Špindlerově Mlýně za 13 000,- Kč/měs. + poplatky.

Tel.: 739 200 422

Zpravodaj Špindlerovské noviny

Měsíčník města Špindlerův Mlýn

ZDARMA

Emeritní vydavatel Jan Kliment. Vydavatel

redakce: Interes Media, Bedřichov 97, 543 51

Špindlerův Mlýn. Tel. + fax: +420 499 523 845.

E-mail: dasa-palatkova@volny.cz

Šéfredaktor Dáša Palátková. Členové komise

redakční: předsedkyně Eva Klouček Filipová,

dále Monika Kyriánová, Jiřina Staruchová,

Liibuše Pokorná a Vratislav Drtina. Materiály tý-

kající se Města Špindlerův Mlýn jsou konzultovány s vedením Města Špindlerův Mlýn. Názo-

ry dopisovatelů nemusí odpovídat stanovisku

redakce. Uzávěrka rukopisů vždy 15. den v

měsíci. Za změny po uzavření redakce neodpovídá.

Pod značkou -dp- Dáša Palátková.

Předáno ke grafickému zpracování dne 17. 5.

2023. Tiskne tiskárna Voborník Hostinné.

Registrace: MK ČR E 12904.